

Nordisk samarbejde

Nordens borgere om nordisk samarbejde. En opinionsundersøgelse i Finland, Danmark, Island, Norge og Sverige

Nordisk samarbejde

Nordens borgere om nordisk samarbejde.
En opinionsundersøgelse i Finland, Danmark, Island,
Norge og Sverige

Indhold

Forord	· 5
Om undersøgelsen	· 6
Hovedbudskabet	· 6
Sammenfatning	· 6
Undersøgelsens resultater	· 8

1.

Kendskab til det nordiske samarbejde	· 8
---	-----

2.

Værdien af det nordiske samarbejde	· 10
---------------------------------------	------

3.

Samarbejdets fremtidige betydning og omfang	· 11
--	------

Forord

Nordisk Råd gennemførte i 1993 en undersøgelse af nordboernes kendskab og holdning til det nordiske samarbejde. På det tidspunkt var kun Danmark medlem af EU, mens der var diskussioner i Sverige, Norge og Finland om EU-medlemskab. Som bekendt kom Sverige og Finland med i EU i 1995, mens Norge og Island fik samarbejde gennem EØS-aftalen. Siden er såvel de baltiske stater som Polen blevet EU-medlemmer fra 1. maj 2004. Det er derfor et politisk forandret Nordeuropa vi nu lever i.

Derfor har det været spændende at få udført denne nye undersøgelse af befolkningens kendskab til det nordiske samarbejde, så man kan konstatere en udvikling i tallene fra 1993.

Nogle læsere vil måske fokusere mest på tallene i deres hjemland. Men som rådsdirektør for Nordisk Råd glæder det mig, at der generelt er et stigende kendskab til Nordisk Råd og vor søsterorganisation Nordisk Ministerråd på tværs af de nordiske lande. Det er ”heller ikke så ringe”, at en voksende andel af befolkningen nævner Nordisk Råd/Nordisk Ministerråd som vigtige nationale organer i det internationale samarbejde.

Der er også tal, som nordiske politikere vil se på med interesse. Der fremkommer et udbredt ønske om at Nordisk Råd/Nordisk Ministerråd skal koncentrere sig om projekter som kan forbedre borgernes dagligdag i Norden. Det er vigtigt med befolkningens opbakning til nordisk samarbejde. Den mangler heldigvis ikke – men vi må ikke ”hvile på laurbærrene”.

Frida Nokken

Rådsdirektør i Nordisk Råd

Om undersøgelsen

I denne folder præsenteres hovedresultaterne fra en opinionsundersøgelse blandt borgere i Norden. Undersøgelsen afdækker befolkningens kendskab til det nordiske samarbejde, samt hvor vigtige man anser de forskellige samarbejdsområder for at være. Det er en opfølgning på en undersøgelse som Nordisk Råd gennemførte i 1993. Undersøgelsen er gennemført af Research International for Nordisk Råd.

Der er interviewet et repræsentativt udsnit af den voksne befolkning i Norden, det vil sige Finland, Danmark, Island, Norge og Sverige. Totalt er der gennemført 2.500 telefoniske interviews. Interviewene er gennemført i oktober 2006.

Hovedbudskabet

- **Borgerne i Norden ønsker et nordisk samarbejde.** 8 ud af 10 kender til Nordisk Råd/Nordisk Ministerråd.
- **Samarbejdet er kun et af flere former for samarbejde, som man ønsker at indgå i.** Både EU, USA, Kina, Rusland og de baltiske lande ses som fremtidige partnere.
- **En klar majoritet af de nordiske borgere mener, at samarbejdet skal udbygges.** Et flertal forventer, at samarbejdet får stor betydning i de kommende år.
- **Arbejdet med miljøbeskyttelse og kriminalitetsbekæmpelse har stor opbakning.** Hvorimod samarbejde indenfor sprog og kultur kun har en lille opbakning.

Sammenfatning

I 2006 kender mere end 8 ud af 10 nordiske borgere til eksistensen af Nordisk Råd/Nordisk Ministerråd. Det er et fald i forhold til 9 ud af 10 personer i 1993, men fortsat et meget højt kendskab. En af årsagerne til faldet kan skyldes, at der i 2006 er et meget lavt kendskab blandt personer under 30 år.

Markant flere borgere angiver i 2006 at Nordisk Råd/Nordisk Ministerråds arbejde har en værdi for den nordiske befolkning. Mens lidt over halvdelen i 1993 angav at det havde værdi, så er det steget til 3 ud af 4 i 2006.

Selvom borgerne kender organisationerne af navn, oplever de ikke at de spiller en konkret rolle. Nordisk Råd/Nordisk Ministerråds arbejde anses kun for at have en lille indflydelse på hverdagen for den enkelte nordiske borger.

To emner har særlig bevågenhed, når samarbejdet imellem de nordiske lande skal vurderes. Miljøbeskyttelse og miljøforbedring samt bekæmpelse af kriminalitet på tværs af landegrænser, angives af 6 ud af 10 som de vigtigste indsatsområder.

Mere traditionelle samarbejdsområder i Nordisk Råd/Nordisk Ministerråd har kun ringe relevans for de nordiske borgere. Således anser kun 4 % af de adspurgte borgere, at udveksling af kultur er det vigtigste arbejdsområde. Kun 2 % mener, at udbredelsen af de nordiske sprog er vigtigste område.

8 ud af 10 forventer at det nordiske samarbejde i de kommende år vil få øget eller uændret eller betydning. Flere borgere end i 1993 ser dog betydningen som uændret og ikke som øgende. Der er også flere end i 1993, 16 % mod 11 %, som forventer et fald i betydningen af samarbejdet de kommende år.

Borgerne i Norden har et stort ønske om samarbejde imellem de nordiske lande. 94 % finder niveauet passende eller ønsker mere samarbejde. Flere borgere end i 1993 ser samarbejdsniveauet som passende. Samarbejdet imellem de nordiske lande forventes at få mindre betydning i takt med, at landenes engagement i andre internationale og globale organisationer stiger. Men ønsket om samarbejdet er stærkt, og kun en forsvindende del ønsker, at samarbejdet skal mindskes.

45 % af de nordiske borgere mener, at de nordiske lande først og fremmest bør agere sammen med andre lande, der deler deres synspunkt i de internationale organisationer. Dette er en markant fremgang i forhold til 1993, hvor der var et klart flertal for samarbejde med de øvrige nordiske lande.

2 ud af 3 borgere ser imidlertid fortsat de øvrige nordiske lande som deres eget lands vigtigste samarbejdspartnere på langt sigt.

Der er i dag en mere pragmatisk holdning til, hvilke lande man skal agere sammen med, hvor der i 1993 var større forbehold overfor andre lande end de nordiske. 2 ud af 3 mener stadig, at det er særligt vigtigt med et langsigtet samarbejde imellem de nordiske lande. Men næsten hver 4 anser også USA, Kina og Rusland for at være vigtige samarbejdspartnere på lang sigt.

Motivationen for internationalt samarbejde er således stærk blandt de nordiske borgere.

Besvarelsene fra Sverige viser dog, at der her er et lavere engagement i samarbejde med USA, Kina, Rusland og Baltikum, men et stærkere ønske om intensiveret nordisk samarbejde.

Undersøgelsen påpeger også en udfordring for Nordisk Råd/Nordisk Ministerråd i, at kun 16 % af de adspurgte borgere i Sverige anser samarbejdet med de baltiske lande for at være vigtigt på lang sigt.

Undersøgelsens resultater

1

Kendskab til det nordiske samarbejde

SPØRGSMÅL 1

Kan du nævne noget eller nogen områder, hvor de nordiske lande samarbejder i dag?

■ 2006	F	DK	IS	N	S	Total
Nordisk Råd/Nordisk Ministerråd	10	24	17	43	11	19
Kultur	10	9	20	11	1	10
Handelsaftaler	14	9	8	17	5	10
Miljø beskyttelse	16	9	5	8	11	10
Uddannelse	6	10	20	4	1	9
Arbejdsmarked	7	7	17	5	4	8
Udenrigs- og sikkerhedspolitik	8	8	7	12	3	7

Hver femte borger i Norden har et spontant kendskab (uden at blive hjulpet) til Nordisk Råd/Nordisk Ministerråd. Størst er kendskabet i Norge – 43 %, mens det kun er hver tiende i Finland og Sverige, som spontant nævner rådene. Det spontane kendskab i Finland og Sverige er således uændret i

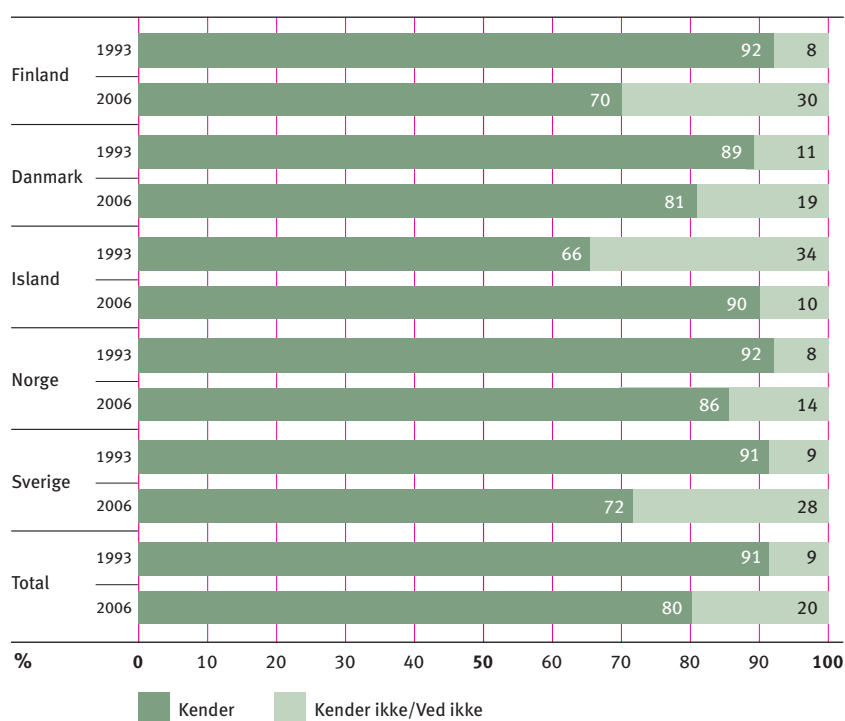
forhold til 1993. Både Danmark, Island og Norge har oplevet en kraftig vækst i det spontane kendskab.

Kendskabet til miljø-, og kultursamarbejdet, der ligeledes topper listen, har ikke ændret sig væsentligt siden 1993. I gennemsnit er det hver tiende borger, der uden at være hjulpet nævner et af de tre områder som et samarbejdsorgan for de nordiske lande.

Mest markant er udviklingen i borgernes generelle kendskab til det nordiske samarbejde. Således var det i 1993 hver anden borger, der ikke kunne nævne et eneste specifikt nordisk samarbejdsområde, mens det i 2006 kun er hver tredje. Udviklingen gør sig gældende i samtlige nordiske lande, og er mest tydelig i Finland, hvor kun 5 % i 2006 ikke kunne svare på nogen spørgsmål om nordiske samarbejdsområder.

SPØRGSMÅL 2

Kender du eller har du hørt om Nordisk Råd/Nordisk Ministerråd?

Når det spontane kendskab til Nordisk Råd/Nordisk Ministerråd, er steget markant, er det noget overraskende at færre end i 1993 kender organisationerne, når de bliver hjulpet. 80 % af borgerne svarer i 2006 ja til, at de har hørt om Nordisk Råd/Nordisk Ministerråd, mod 91 % i 1993. Udviklingen skyldes først og fremmest et markant fald i kendskabet i Finland og Sverige, mens tendensen modsat er meget positiv i Island.

Det er i samtlige lande de unge under 25 år, der har et meget lavt kendskab til Nordisk Råd/Nordisk Ministerråd.

2

Værdien af det nordiske samarbejde

SPØRGSMÅL 3

Det som er diskuteret og besluttet i Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd indtil nu, har det nogen værdi for den nordiske befolkning?

■ 2006/1993, %	F	DK	IS	N	S	Total
Ja, absolut	15 ¹¹	26 ¹⁰	27 ⁵	34 ¹⁴	31 ¹⁰	27 ¹¹
Ja, til en vis grad	55 ⁵¹	43 ⁴⁷	61 ²⁷	46 ³⁶	39 ³⁸	49 ⁴²
Nej, ikke meget	14 ²²	11 ¹⁸	7 ²⁰	9 ¹⁴	6 ¹²	9 ¹⁶
Nej, absolut ikke	5 ⁶	4 ¹²	1 ¹¹	2 ⁵	1 ³	2 ⁶
Ved ikke	11 ¹⁰	13 ¹³	5 ³⁷	9 ³¹	23 ³⁸	12 ²⁵

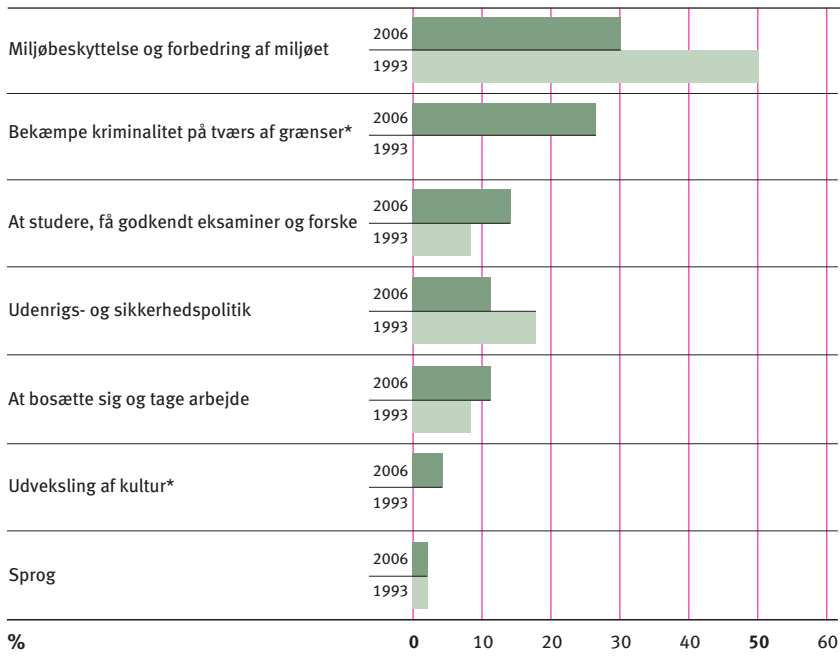
Markant flere borgere end i 1993 ser en nytte i eksistensen af Nordisk Råd/ Nordisk Ministerråd. Således mener tre ud af fire, at organisationernes beslutninger har en betydning for den nordiske befolkning. Udviklingen skyldes primært væksten i befolkningsandelen, der mener at Nordisk Råds/ Nordisk Ministerråds beslutninger har stor værdi for Norden.

På trods af enigheden om, at Nordisk Råds/ Nordisk Ministerråds beslutninger har en høj værdi for den nordiske befolkning, er der relativt få, der mener at organisationernes virksomhed har indflydelse på deres egen hverdag.

SPØRGSMÅL 4

Hvilket område indenfor det Nordiske samarbejde anser du for at være det vigtigste?

Som det fremgår af besvarelserne, så står grænseoverskridende kriminalitet og miljøproblemer øverst på de nordiske borgeres dagsorden. Befolkningen er først og fremmest interesseret i forebyggelse og løsninger på problemer, som krydser de nationale grænser i regionen, og som her og nu kan påvirke den enkelte borgers hverdag negativt. Der er et lavere engagement i de mere langsigtede områder som sprog, kultur og til dels sikkerheds- og udenrigspolitik.

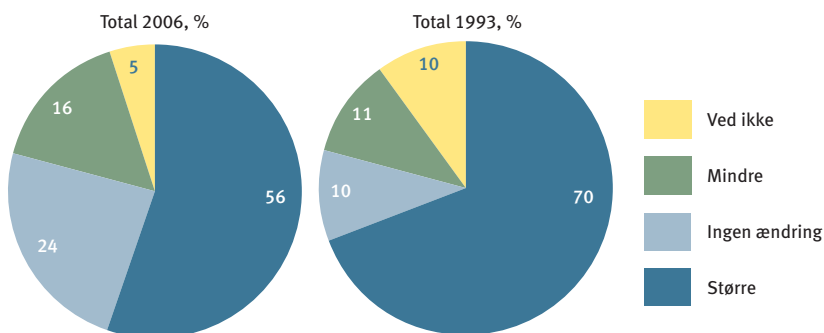
* Spørgsmålet blev ikke stillet i 1993.

3

Samarbejdets fremtidige betydning og omfang

SPØRGSMÅL 5

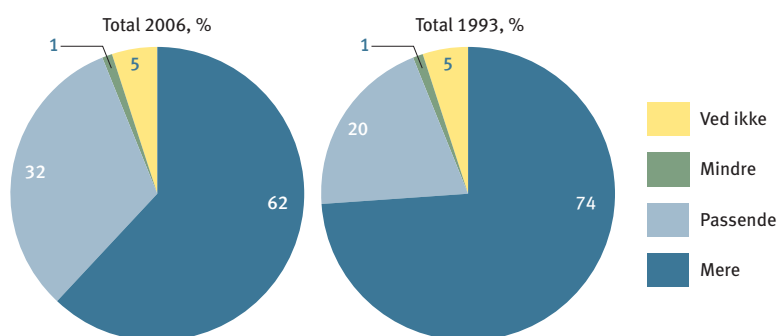
Tror du at samarbejdet imellem de nordiske lande får større eller mindre betydning i de kommende år, end hvad det har haft hidtil?

Lidt over halvdelen af de adspurgte forventer, at samarbejdet mellem de nordiske lande får større betydning i fremtiden. Andelen er faldet væsentligt siden 1993. Især befolkningen i EU landene Danmark, Finland og Sverige tildeler samarbejdet mindre betydning i de kommende år.

SPØRGSMÅL 6

Ønsker du mere eller mindre samarbejde imellem de nordiske lande eller er det nuværende niveau passende?

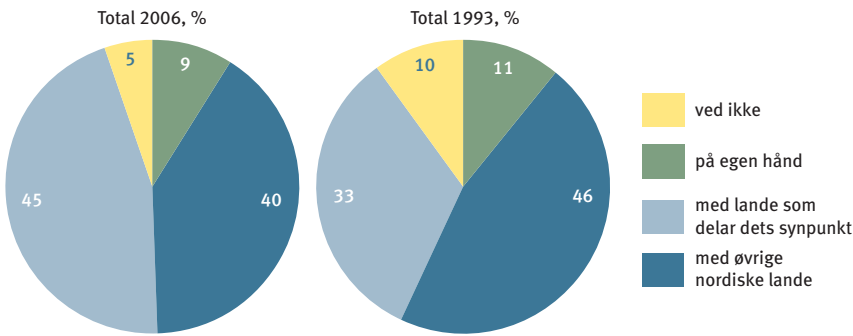
Der er færre nordiske borgere end i 1993, der ønsker et mere intenst samarbejde på tværs af landegrænser i Norden, dog med undtagelse af Sverige. Samtidigt er andelen af befolkningen, der vurderer det nuværende samarbejdsniveau som passende, vokset siden 1993.

Samarbejdet imellem de nordiske lande forventes således at få mindre betydning i takt med, at landenes engagement i andre internationale og globale organisationer stiger. Men ønsket om samarbejdet er stærkt, og kun en forsvindende del ønsker, at samarbejdet skal mindskes.

SPØRGSMÅL 7

[Dit land] er repræsenteret i en lang række internationale organisationer, som f.eks. EU, FN, NATO, WTO. Skal [dit land] først og fremmest agere ...

45% af de nordiske borgere mener, at de nordiske lande først og fremmest bør agere sammen med andre lande, der deler deres synspunkt i de internationale organisationer. Dette er en markant fremgang i forhold til 1993, hvor der var et klart flertal for samarbejdet med de øvrige nordiske lande.

2 ud af 3 borgere ser imidlertid fortsat de øvrige nordiske lande som deres eget lands vigtigste samarbejdspartnere på langt sigt:

SPØRGSMÅL 8

Er der nogle lande som du synes det er specielt vigtigt at have et langsigtet samarbejde med?

■ 2006, %	F	DK	IS	N	S	Total
De nordiske lande (F, DK, IS, N og S)	56	74	69	71	50	64
EU-lande	49	80	52	60	43	57
USA	17	44	23	36	10	26
De baltiske lande	28	31	13	26	16	23
Kina	16	34	22	26	10	22
Rusland	26	27	9	33	7	21
Ingen	10	2	5	5	12	6
Ved ikke	16	2	6	5	13	8

Samarbejdet med de andre EU-lande anses for at være af høj betydning.

Hvilke af de øvrige samarbejdspartnere der foretrækkes – USA, de baltiske lande, Kina eller Rusland – er der langt fra enighed om blandt de nordiske borgere. USA og Kina har højest prioriteret i Danmark, mens Rusland også anses for at være en vigtig samarbejdspartner i Norge. Generelt er Rusland og de baltiske lande af større betydning for den finske befolkning.

Den svenske befolkning er generelt mindst interesseret i at samarbejde på tværs af landegrænser, sammenlignet med de øvrige nordiske lande.

Nordisk samarbejde
Nordens borgere om nordisk samarbejde
ANP 2006:767
© Nordisk Råd, København 2006
ISBN 92-893-1399-4
Tryk: Salogruppen A/S, København 2006
Design: Kjell Olsson
Oplag: 5000
Trykt på miljøvenligt papir som opfylder kravene i
den nordiske miljøsvanemærkeordning.
Publikationen kan bestilles på www.norden.org/
order. Flere publikationer på
www.norden.org/publikationer

Printed in Denmark

Nordisk Ministerråd
Store Strandstræde 18
1255 København K
Telefon (+45) 3396 0400
Fax (+45) 3311 1870

Nordisk Råd
Store Strandstræde 18
1255 København K
Telefon (+45) 3396 0200
Fax (+45) 3396 0202

www.norden.org

Undersøgelsen er foretaget af
Research International Denmark
Hauser Plads 20
DK-1127 København K.
www.research-int.com

Det nordiske samarbejde

Det nordiske samarbejde er en af verdens mest
omfattende regionale samarbejdsformer.
Samarbejdet omfatter Danmark, Finland, Island,
Norge og Sverige, samt de selvstyrede områder
Færøerne, Grønland og Åland.

Det nordiske samarbejde er både politisk,
økonomisk og kulturelt forankret, og er en vigtig
medspiller i det europæiske og internationale
samarbejde. Det nordiske fællesskab arbejder for
et stærkt Norden i et stærkt Europa.

Det nordiske samarbejde ønsker at styrke nordiske
og regionale interesser og værdier i en global
omverden. Fælles værdier landene imellem er med
til at styrke Nordens position som en af verdens
mest innovative og konkurrencedygtige regioner.

Nordisk Råd

Store Strandstræde 18
DK-1255 København K
www.norden.org

